

ئاماده کردنی: تاهیر عهلیار

کۆمهلهی دهوله مهندان و کۆمهلهی کاسب و زهحمه تکیشان

کتیی کوردبوون، نووسینی حه مه دی مه ولوودی

کۆمه له منی کردۆته دارده ست . ئه وهی بۆخۆیان پێیان ناکری به منی ده که ن . سویندیشم بۆ خواردوون و ههر ئه مرئیکیم پێده سپێرن به دل و به گیان بۆیان ده که م . هه رچه ندی ژن و مندالم هه یه به لام نه له مردن ده ترسم و نه باکم ژن و مندالمه . ناخر من سویندم به کوردستان و به ئالای کوردستان خواردووو چون ده توانم له ئه مریان لابدم . که چی ته ماشای (کۆمه له) ده که م له سه ید و ئاغا و توجار به ولاره که س داخیلی ئه و حیزیه ناکه ن . زۆر که سم نیو گو تووه که ئه وانه پیاوی چاکن و کوری ئازا و گیان له سه ر ده ستن به لام به گویم ناکه ن و رازی نابن .

روژیک له گه ل چه ند نه فه ر له هه و الاکانم له مال ره حیمی عه بدی ره زای کۆ بووینه وه و زۆر له و حیزیه دواین . ناخری هاتینه سه ر ئه وهی له و جه ماعه ته بکشینه وه و خۆمان هه ر ئه و حیزیه ئیداره بکه ین ، عاله م داخیل بکه ین و گه وره ی که ینه وه . هه ر ئه و روژه له هه موو گه ره کان شو عبه مان دانا . هه ر گه ره که ی سه روک و نووسه ری خۆی بۆ دیاریکرا .

سه ید محه مه دی عیساقی (ئیسحاقی) سه روکی گه ره کی هه رمه نیان .

سه ید محه مه دی حاجی سه ید ره حمانی ، گه ره کی حاجی حه سه نیان .

حاجی حه سه نه شه له گه ره کی قووله قه بران .

مسته فای وسوو قه ساب گه ره کی ره زگه یان .

ره حیمی گه رمینیان گه ره کی بازاری .

له و پێنج گه ره که نه شو عبه مان کرده وه و من و میرزا که ریمی گه ورک شه وانه به و گه ره که نه دا ده گه راین و به سه رمان ده کرده وه . که خه لکه که ئه وه یان ده زانی ده سته ده سته داخیل ده بوون و ده هاتنه نیو کۆمه له . هه ر به و مه رامنامه یه ی (کۆمه له) سویند ده خورا و کاریان پێده سپێردرا و خه لکه که ش به دل و به گیان ئاماده ی گیانفیدایی بوون . ئه و خه لکه ش هه مووی خه لکی زهحمه تکیش و کاسب و فه قیره که بوون و هیچیان نه بوو که دلیانی پێخۆش که ن . به لام کابرای ده وله مند که م واهه یه دلی به کوردستاب بسووی . ئه وان هۆشیکیان هه ر له سه ر سامانه که یانه که چون زیادی بکه ن و لینی که م نه بیته وه بۆیه که ده وله مند هه کان ئه وه یان دیت که پیرو جوان به کۆمه ل داخیلی (کۆمه له) ده بن کیچیان ده که ولی که وت . ئیمه به بێ پرسی ئه وان ئه و گۆنگه له مان گیرا و زۆریان پێناخۆش بوو . چه ند که ره ت پێیان کوتم که ئه وه کاریکی باش نییه ئیوه کردووتانه من جوابم ئه وه بوو کوتم :

بۆ خه م نای هه ریه ک کۆمه له یه و یه ک مه رامه و یه ک شتی تیدا هه یه . ئه وه ی ئیوه ده وله مند و ئاغای تیدایه و ئه وه ی ئیمه ش کاسب و زهحمه تکیش . لای ئیوه ئه و نوqsانه ی هه یه .

ئیس تاکۆمه له بووه ته دوو ده سته ی تیرو برسی . ئیمه ی برسی و نه دار یه گجار له وان زۆرتین ، له وان دلسۆزترین ، له وان بێده عیترین ، له وان زیاتر دلمان به کوردستان ده سووی وه ک ئه وان نین که بۆ پاراستنی مال و خۆرانانی له (کۆمه له) نزیک ببینه وه و پاشان قسه ی زه لام زه لام بکه ن و خۆ هه لکیشین و له روژی ته نگانه شدا پشتی کۆمه له به رده ین و کوردستانمان له بیر بچیته وه و به سمیلی ئه و سوینده پێبکه ین که خواردوو مانه .

پیموایه سالی ۱۹۴۲ یا ۱۹۴۳ یه که ئەو شتانه روویداوه. ئیمه کۆمه‌له‌ی برسیان هه‌مووی مانگیک نییه هه‌ین به‌لام ئەوان لای کهم دوو سێ ساڵه هه‌ن کهچی ئیمه چهند به‌رابه‌ری ئەوانین که ئەوه‌یان دیت کێچیان ده که‌وێ کهوت و نارام و قه‌راریان لیه‌ه‌نگیرا خه به‌ریان نارد که ده‌یان‌ه‌وێ قسه‌مان ده‌گه‌ل بکه‌ن و داوای کۆبوونه‌وه‌یان لیکردین بۆ شه‌وی ده‌ پازده نه‌فه‌ریان هاتن وه‌کوو مسته‌فا سولتانی ، دووسه‌یدی ماله‌ چل سه‌یدان. باقی ترم له بیر نه‌ماوه و کۆبوونه‌وه‌مان ده‌ستپیکرد . پاشی زۆر هه‌لسووړاندن و بیینه و به‌ره هه‌ردووک کۆمه‌له‌مان کرده‌وه به یه‌ک حیزب و ده‌ستی به کار کرد له لایه‌کی دیکه‌وه ده‌وله‌مه‌نده‌کان شه‌وانه‌ عالم بانگ ده‌که‌ن بۆ سوێند خواردن که هه‌موو به‌یه‌که‌وه بۆ براهه‌تی تیکۆشن و عه‌شیره‌ت زولم و زۆریان لینه‌که‌ن.

ناکوکی و ناته‌بابی سیاسی ده‌کۆمه‌له‌دا

له‌و به‌ینه‌شدا ئەوه کۆمه‌له‌ شێواوه ، چۆن! ئەوه‌نده‌ی سیخۆری تیخزاوه نه‌بیته‌وه. قازی ته‌ها نیویک ده‌گه‌ل به‌ریز زه‌ندی و چهند نه‌فه‌ری دی به‌ریبونه‌ گێره شێواندن له لایه‌ک مه‌لا ره‌حمانی سه‌درولعوله‌ما شه‌وانه له مالان کۆبوونه‌وه ده‌کات و له لایه‌کی دی مه‌حموودیان خه‌ریکی جوولانه‌وه‌یه‌کی دیکه‌یه . ئیمه‌ی ته‌به‌قه‌ی هه‌ره خواره‌وه یا به‌قه‌وی ده‌وله‌مه‌ندی سابلاغی که به‌ ئیمه‌یان ده‌کوت ره‌جاله ، ئیمه‌ی بیسه‌واد ، ده‌ونیوه‌دا سه‌ره‌گێژه‌مان گرتبوو . کامیان زورپای باش لێدا با وه‌دووی ئەوه‌یان ده‌که‌وتین. قازی محهمه‌د تازه داخیلی کۆمه‌له‌ ببوو و هه‌ر که‌سه هه‌وله‌دات بۆ لای خۆی رایبکیشی . ئیمه‌ی بیسه‌واد که یه‌کجار زۆریش بووین له نیو خۆماندا کۆبوونه‌وه‌مانکرد و رامان هاته سه‌ر ئەوه که چهند نه‌فه‌ر له لایه‌ن ئیمه‌وه به‌جێته ره‌زاییه‌ی لای کونسوولی روسان و پێیان بلێ که ئیمه ئەو کۆمه‌له‌یه‌مان ناوی که ئەو خه‌لکه خه‌راپه‌ی تیخزاوه و سه‌ریان له خه‌لکیش شێواندوو. خۆمان حیزبکی دی ته‌شکیل ده‌ده‌ین. ئەوه ناشوێرین له‌به‌ر عه‌له‌می ناوی حیزبی تووده ده‌ریبێن چونکه ئەوه‌ی ده‌کۆمه‌له‌دا بوو به‌شی هه‌ره زۆری زراویان له تووده چوو بوو وایان برده‌بوو له مێشکێوه که تووده دین و ئیمانی نییه و خواناناسی و پرۆپانته‌یکێ زۆر ده‌و حیزبه‌دا جێگیره .

حه‌سه‌نه شهل و باقی برای و دوو نه‌فه‌ری دی چوون بۆ ره‌زاییه‌ی بۆلای کونسولی و له‌وێ قسه‌یان ده‌گه‌ل کونسوولی کردبوو. کونسولی لێ پرسیبوو که: مه‌حموودیانو ده‌گه‌له؟ ئەوانیش پێیان وابوو گه‌ر بلێین ده‌گه‌لمانه کاری باش ده‌که‌ن و ولامیان دا‌بووه : به‌لێ به‌لێ ده‌گه‌لمانه.

هه‌رچه‌ند هه‌شتا مه‌حموودیان نه‌هاتۆته کایه‌وه به‌لام حاجی وایزانیوو مه‌حموودیان لای روسان زۆر به‌ریزه به‌ باشی زانیبوو که بلێ ئەوه‌یشمان ده‌گه‌له تا به‌شکوو روسه‌کان پشتیوانیمان لێبکه‌ن . ئەدی پاشی ئەو قسه‌یه کونسولی زۆر مبالاتی به‌و وه‌فده نه‌دا‌بوو و گه‌رانه‌وه بۆ سابلاغی. خۆشی خۆشی که کونسولی گوتوو یه مه‌حموودیانو ده‌گه‌له جا هه‌ر ئەو شه‌وه چهند نه‌فه‌ر چوون بۆ لای مه‌حموودیان و هه‌نایان بۆ کۆبوونه‌وه‌ی و هه‌ر ئەو شه‌وه مه‌حموودیان بوو به سه‌رۆکی ئەو حیزبه و ئەوه‌یش محهمه‌دی یاهوو و عه‌زیز زه‌ندی و قازی سه‌ید ته‌ها و هه‌موو ئەو....له‌ ده‌وری خۆی کۆکرده‌وه . ئیمه‌ش هه‌موو له قازی محهمه‌دی هه‌لگه‌راینه‌وه و زۆر باش پشتی مه‌حموودیانمان گرت. چهند شه‌وی نه‌کێشا که حیزب بوو به دوو قۆل. لای قازی محهمه‌دی هه‌موو ئەوانه بوون که کۆمه‌له‌یان پێکه‌وه نابوو ده‌سته‌ی مه‌حموودیانیش ئەو.... بوون و ئیمه‌ی بیسه‌واد و نه‌زانیش چونکه کونسولی گوتوو یه مه‌حموودیانان ده‌گه‌له له پشتیان بووین. ده‌سته‌ی مه‌حموودیان زۆر له ده‌سته‌ی قازی محهمه‌د به‌هێزتر بوو چونکه ره‌جاله هه‌مووی دوی مه‌حموودیان بووین. زۆر شه‌وی وابوو به‌یه‌ک هه‌لده‌پرژاین. شه‌وانه مه‌حموودیان به سه‌ر هه‌موو گه‌ره‌که‌کاندا ده‌سووراهه ، محهمه‌د یاهوو خۆی له‌گه‌ل ده‌سته‌ی قازی بوو به‌لام هه‌موو شه‌و له‌گه‌ل مه‌حموودیان ده‌گه‌را. زۆر به‌ په‌ریز و زیره‌ک بوو که‌س نه‌یده‌دیت و خۆی وه‌به‌ر چاوان نه‌ده‌دا به‌لام له راستیدا له هه‌موو شوێنیکیش بوو له کۆبوونه‌وه‌یه‌ک په‌رده‌ت بۆ رانه‌نگاوتبا خۆی ده‌نیو په‌رده‌که‌دا ده‌شارده‌وه. له هه‌وه‌له‌وه ده‌نیو کۆمه‌له‌دا بوو ده‌گه‌ل میرزا ره‌حمه‌تی شافعی نیوانی زۆر خۆشبوو و پالی به مه‌حموودیانیه‌وه ده‌نی بۆ گێره شێواندن.

ئێستا مه‌حموودیان ده‌ستیکی یه‌گجار درێژی هه‌یه که قازی محهمه‌دی وه‌ده‌نگ هه‌ناوه ئیمه‌ش پشتمان له قازی کردوو و پالمان وه مه‌حموودیان‌ه‌وه ناوه. به‌و جووره چهند روژیکێ کێشا له پر دیتم لای نیوه‌رۆیه سه‌ید محهمه‌دی ئیسحاقی هاته مانی و گوتی :

قازی دەلی بیت بۆلام . هەستام دەگەل سەید محەمەدی چووم بۆ محەمەدی . کە وەژوور کەوتم دیتەم قازی خۆی و کچیکی چووکهی لە وەتاغی محەمەدی دانیشتبوون . سلاوم لیکرد و گوئی دانیشه . پاشی گلهیهی کی زۆر گوئی :

ئێستا ئەو وەدووی محەمودیانی کەوتووی ؟ حیزبی توودەتان پێکهو ناو ؟ ئاخر چۆن تۆ نازانی محەمودیان بە قسهی ئینگلیسیه کان ئەو ئازاوهیهی ناو تهوه . زۆری لەو قسانه پیکوتم و یه کار زۆر به سهرم رۆی به لام هیچ دلم به قسه کانی نهرم نه بوو ههستام و خودا حافیزم لیکرد و دهگەل سەید محەمەدی وەدرکه تین . له ریگا ههردوو کمان کوتمان قازی راست ناکا . محەمودیان خاوتنه . ههه ئەو شهوه له گه ره کی مزگه وتی سوور کۆبوونهوه بوو و عالیه میکی یه گجار زۆری لیبوو محەمودیان پینشیاری کرد که : کاتیک قازی بۆ نوتق کردن وهسهر

کورسی کهوت پیلی بگرن و دایبه زین . ئەو ندهمانزانی عەلی پیاوی حەمە دەمی موعینی هات و بە سرتە بە گوپی محەمودیانیدا شتیکی کوت و یه کچی محەمودیان راستبووه و دهگەل عەلی رۆیشن ئیمهش سئ نه فەر وه دووی کهوتین و چه لیش نازانین ئەوه چ باسه ، چووینه مالی حەمە دەمی موعینی . دهگه لکوو وه ژوور کهوتین ته ماشا مانکرد چوار نه فەر ئەفسه ری روس له وتین و دهستیان له دهستی محەمودیانی نا و چوون بۆ وەتاغی کی دی . ئیمهش ئەوه له وەتاغی کی دیکه چاوه روانیانین . بزاین کۆبوونهوه که یان به کوئی دهگا پاشی زیاتر له سهعاتیک له قسه کردن بوونهوه و محەمودیان به کهیفخۆشی و دم به پێکه نینهوه له دیوه که هاته دهر و گوئی با برۆین . له ریگا که دهرۆیشیتین ههه جیفرکی له خۆیده دا و به خوشحالیهوه قسهی بۆ دهگێراینهوه که چۆن ئەو ئەفسه رانه لپی رازین و زۆر شتیان قهول پیداوه . ئەو نده به دهق و به دماغ بوو نه بیتهوه . دهو عانه شدا که قسهی بۆ ده کردین دیتمان ئەفسه ره کان به سواری ماشین به لاماندا تپه رین و دهستیکیان بۆ محەمودیانی هه لئینا و چوونهوه بۆ میانداوای . شهو دهرنگی کردبوو بۆیه محەمودیانمان تا به رده رکی مالی بردهوه و ئیمهش هه رکه سه و بۆ مالی خۆی . جا له پاشی ئەو کۆبوونهوه یه را محەمودیان وه خۆکهوت و هه لده سوورا وه ک بادوه هه دادانی نه بوو چه ند شهوتیک دواتر له فرمانداری قازی نوتقی بۆ عالیه دی ده کرد محەمودیان ئەمیری کرد که دهبی برۆین بۆ ئەو کۆبوونهوه یه و گیره شتیوئی بکهین . ره جاله کۆ بووه و چووین . ئەو شهوه زۆری نه مابوو که پیک وه رین . قازی هیدی و له سه ره خۆ بوو دهگەل ئەوانه ی له دهوری بوون له شلیاندا و بلاوه یانکرد . دهننا زۆر بیس دهشتوا بۆ به یانی له چایخانه بووم حه بیبه زهر د هات و گوئی : وهه ئەوه نه مازعه لی یۆف تۆی دهوی . منیش نه مازعه لی یۆف ناسم و زۆرم پێ سه ریبوو که ئەفسه ریکی روس منی بۆچییه .

پرسیم چ کاری به منه ؟ کوئی نازانم ههسته وهه . دهگه لی چووم و دیتەم نه مازعه لی یۆف له بهر مالی بارونی دههات و دهچوو . سلاوم کرد و دهستی دهنناو دهستی نام و به قسه کردن هه لکشاین بۆ لای گاراج . داوای لیکردم که مه رانامه ی حیزبه که ی خۆمانی بۆ بهرم به لام بۆی ته رجومه بکه م به زمانی ئازهریاجانی . چووم له گه ره کی بازار ئەو جیگایه ی لپی کۆ ده بووینهوه هاشمی گه رمینی کاتبی ئەو گه ره که بوو پیمکوت و مه رانامه که ی به زمانی ئازهریاجانی نووسی . مه رانامه که هه ر ئەو مه رانامه یه ی کۆمه له ی ژ ، ک بوو به لام یا هوو چه ند شتی لێ زیاد کردبوو . ئەو چه ند شتانه یه کیان ئەوه بووکه :

ئیمه خیانهت به مه عموره کانی سیاسی شۆرهوی ناکهین و چه ندشتی تر . مه رانامه م دا به ئەفسه ره که و دهباغەلی نا و هات که بروات و رووی تیکردم و ئەوه نده ی پیکوتم : تۆ لهو حیزبه بکشیه . ئەوه ی گوت و سواری ماشینی بوو و رۆیشت . منیش زوو چووم چه ند هه والیکم خه به ردار کرد که ئیش به وجۆره یه . حه بیبه زهر د گوئی :

ئەوشۆ قه راره له مزگه وتی هه باساغای هه موو گه ره که کان کۆ ببنه وه جا گه ر به باشی بزاین کاتیک محەمودیان یان هه واله کانی چوونه سه ر کورسی بۆ نوتق کردن په لپیان پنده گرین و لئیان ده شتیوینین . ئەو شهوه وه ک شهوه کانی دی چووینه کۆبوونهوه . لهو کاته دا که قازی ته ها له سه ر مینبه ر گه رم دا هاتبوو و ئەوه ی ده یکوت نهیده کوته وه چوومه پیشی و قۆلیم گرت و هینامه خواره وه . حه بیبه زهر د چوه جیگای ئەو و عالیه تیگه یاندا . من و چه ند هه وال لئیان وه خۆ کهوتین و ئەوه ی زانیمان داژداری محەمودیانه کۆمانکردنه وه به لام محەمودیان هینشتا نه هاتبوو ئەو شهوه زۆر به هاسانی لئیمان شتیواندن و چ گیره وکیشه نه قهوما و ئیمهش بلاوه مان کرد و هه رکه سه بۆ مالی خۆی . بۆ به یانی له سه ر نان و چا خواردن بووم که عەلی چایچی هات و کوئی قازی محەمەد تۆی دهوی . زوو زانیم چ باسه به خۆمم گوت : ئەوه نه قله کانی شهوی بیستوه و بانگم ده کات و ده ستخۆشیشم لئیده کات هه ستام چووم . دیاربوو قازی به دهق و به دماغ بوو دیسان پاشی هیندیک گله یی کردن و قسه و باس گوئی :

ههسته خۆت و شهش کهس له ههواڵه کانت برۆنه شارهوانی (بنکهی پۆلیس) و به سه ر شار رابگه به لام له خۆتهوه ههچ کاران مه که تهوهی من ته مرم پیکردی تهوه پێ. کوتم مووچهی تهو شهش نه فهره و خۆم له کوی ده گا؟ کوتی خه مت نه پێ تهویشته بۆ دیاری ده کهم. هه ستام چووم ده گه ل ههواڵه کانم شاره بانیمان ئاوه دان کردهوه. و ده ستمان کرد به کار و کیشه و گرفته کانی شارمان چاره سه ر ده کرد. گه ر که سیک شکایه تی ده بوو ده چوو بۆ لای قازی قازیش بۆ منی دنووسی تهوانه بنیره لای مه لا شه رعیا ن بکات یا تهو ئیشه ی ئاوا لیبکه منیش پێ ته مری قازی نه ده جوو لامه وه و سه ر به خۆ کارم نه ده کرد زۆر باش به کاروباری شار راده گه یه شتم و خه لکیش و قازیش زۆر رازی بوون ئیستا من بوومه داروغه ی شار و ره ئیسی تهو ئیداره یه م که له گرتوو خانه که ی گیرابووم و ته شکه نه جه یان دابووم و تا سه ره مه رگی تێپانه ئدابووم ئیستا من له وی ره ئیسم خه تاکاران ده گرم له و ژووره یان ده که م و بیتاوانان به رده دم. زۆری پینه چوو قازی ته مری کرد مه حموودیا ن بگره و ده گرتوو خانه ی که. منیش هه ر بلی یه ک و دوو گرتم و ده ژووریم کرد چه ند گیرای دیکه ش گیرابوون. سه عیدی کاکه لاجینی پیاوی کوشته بو ده گه ل مه حموودیا ن ده ژووریک دابوون پاشان قازی مه حموودیا نی شاربه دهر کرد و بۆ لای ورع چوو به داخه وه تهویش ئاکار و ته توار ی باش نه بوو و هه ر به قسه ی ئینگلیسه کان ده بزووته وه.

مهحموودیا ن چۆن کوژرا!

جا فتوای چه ند نه فهر درا که ده پێ له نێو بچن. تهو که سانه لهو چه ند سانه ی خه ریکی ئاژاوه نانه وه بوون. پینه کیان له تاران بوو پینه کیان له کوردستان ئوقره یان نه بوو تا کورد سه رنه که وی تهوانه یه کیان مهحموودیا ن، میرزازه حمه تی شافی و چه ند ناغای مه نگور و گهورک بوون. مهحموودیا ن له نێو شکاک و هه رکیان ده سوورایه وه دیار نه بوو که ئینگلیسه کان چیان پێ ته سپاردوه. دوو نه فهریا ن نارد تا له هه ر جینه ک بی بکووژن. یه کیان سه عیدی حه مه قاله ی و تهوی دیش هاشمی کورد بوو. تهوانه زۆر ده سوورپینه وه به شوینیدا بۆیا ن نه کرا و گه رانه وه شار. تهو رۆژه له شار بۆ سه ربه خۆی کوردستان شاپی و لوغان بوو هه موو ناغا و چه ند شیخ له شاری بوون. قازی بوو به پیشه وا حه مه حسین خان بوو به فه رمانده ی هیز و ته سه له حه به سه ر پێشمه رگه دا دابه شکرا. ئالای کوردستان هه لکرا نێوی تهو چه ند سیخورانه گوترا و ئاشکرا بوو هه ر تهو رۆژه ش مهحموودیا ن هاتبۆوه سابلآغ و له حاجی باوه شیخی میوان بوو. تهویش پیاوی ئینگلیسه کانه (۱) و هاواڵه ده گه ل مهحموودیا ن. تهو ناردوو یه و مهحموودیا نی هیناوه ته وه سابلآغ. تهو رۆژه هه ر تهو دوو که سه دیاریکران تا مهحموودیا ن له هه ر کوی پێ سه که تی که ن، بۆیا ن نه لوا. فه رمانم بۆهات تا من یاریده یان بده م منیش گوتم باشه. دیاریبوو حاجی باوه شیخ به ری ده گرتن و نه یده هه یشت ده ریکێشه نه ده ری. پیمگوت که بۆ نازه ربا یجان شاربه دهر ده کری تا ده ست هه لگری. تهو گوتی خۆم ده چه مه لای قازی و تکای بۆ ده که م. من گوتم دیبه مه گاراج تا رهوانه ی نازه ربا یجانی که م و تۆش برۆ لای قازی. مهحموودیا ن ده رکێشا و دام به سه عیدی حه مه قاله ی و هاشمی کورد. کوتم بۆ کاراجی به رن به لام تا حاجی بابه شیخ ده روا ته لای قازی رهوانه ی مه که ن. سه یدی ک که لویه لی مهحموودیا نی به شان ه وه بوو تهویشم گیرا وه و که لویه له که م دا به هاشمی. تهوانیش تا کووچه ی جووله کانی ده بن که گویم له دوو تفه نگان بوو زانیم مهحموودیا ن کوژرا. چوومه حیزبی پرپوو له عه شامات و قازی قسه ی بۆ ده کردن ته شریفی حاجی باوه شیخیش له ته نیشته قازی دانیشته وه. له پێشدا چیان کوتوو به یه که وه ؟ نازانم. چوومه ژوور به حه مه حۆسین خانم کوت مهحموودیا ن کوژرا قازی ده ستی به سه ری خۆیه وه گرت و سه ری له سه ر میزه که ی دانا یا نی خه می مهحموودیا نی بوو له ولاشه وه دیاریبوو دهنگی مامه شیخ ده هات. ئیدی من وه دهرکه وتم و چوومه ناو شار.

تیبینی

۱، خوالیخۆشبوو حاجی بابه شیخ سه رۆکوه زیرانی دهوله تی کوردستان بوو. له سه رده می کۆمار زۆر ده نگۆی خیانه ت و پیاوی دهوله ت و ئینگلیسه کانیا ن پێوه ده لکاند له کتیی جوولانه وه ی نه ته وه پێ کورد نووسینی پرۆفسۆر د وه دیع جو هیده وه رگیرانی پرۆفسۆر ی، د، یاسین سه رده شتی له لاپه ره ی ۵۴۳ دا تهو شته باسکراوه. مامۆستا هه یمن مکوریا نی له سه ر تهو باسه له کتیی تاریک و روون و له به شی (له کوپوه بۆ کوی) سه باره ت به حاجی بابه شیخ ئاوا ده فهر موی:

لېږدا که باسی حاجی بابہ شیخ ہاتھ گوری دہمہ وی شتیکی میژووی روون بکہمہ وہ له نووسراوی چند پایوی بیخہ بہ ردا دیومہ و له خہ لکی ساکاریشم بیستووه تاوانی خہ یانہت وہ پال حاجی بابہ شیخ دہدہن . من حاجی بابہ شیخم خوش نہدہ ویست چونکہ له گہ ل ئه وه شدا دہ یانکوت له علوومی دینیدا زور شارہزایہ و ریازیاتی کون زور دہزانی ..... بہ لام زور راست و پاک و نازا و بہ بیروباوہر بوو بہ ہیچ بارنیک تاوانی خیانہ تی پیوہ نانوسئی له کاتی وتووئیژ له گہ ل نوینہ رانی دہولہ تی مہرکہ زیدا دوور نییہ فریوی خواردې و بہ هہ لہ جووی بہ لام له ریگی راست لای نہداوہ.

وریا ماملی